

en webmaster van de International Association of School Librarianship (IASL) schreef een vlot leesbaar en pretentieloos boek. Wie op zoek is naar technische snuffjes, informatie om zelf blogsoftware te bouwen of een theoretisch kader voor de blogosfeer, zoekt beter een ander boek. Maar elke bibliothecaris die wel eens een blog gezien heeft en wil weten wat hij daar nu mee aan kan in zijn of haar bibliotheek, is met deze inleiding zeker geholpen.

Weblogs and Libraries / Laurel A. Clyde. - Oxford: Chandos

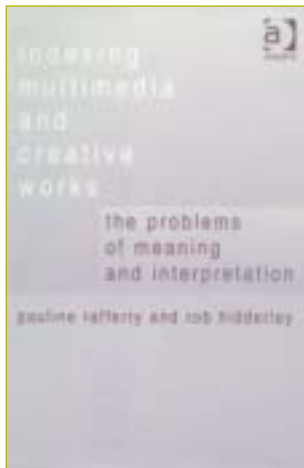
Bruno Vermeeren, beleidsmedewerker VVBAD
bruno.vermeeren@vbad.be

Ze hebben zeker een punt: het is niet mogelijk om alle aspecten van een creatief werk te vatten in enkele trefwoorden of termen uit een classificatie, net zomin als dat je alle invalshoeken van waaruit je een wetenschappelijk werk kunt bekijken kunt vatten. De vraag is of dit ook zo nodig hoeft. Ontsluiting is altijd een compromis tussen het zo goed mogelijk toegankelijk maken van het werk en praktische en menselijke beperkingen. We willen er een specifiek en beperkt doel mee bereiken en dit is niet de uitputtende analyse van een kunstwerk in al zijn aspecten. Daarnaast is er ruimte voor kunstcritiek en voor ieders persoonlijke interpretatie.

Indexing multimedia and creative works : the problems of meaning and interpretation / Pauline Rafferty, Rob Hilderley. - Aldershot : Ashgate, 2004. - xiv, 208 p. - ISBN 0-7546-3254-7

Piet De Keyser, coördinator hogeschoolbibliotheken
Katholieke Hogeschool Leuven
piet.de.keyser@khleuven.be

Ontsluiting van multimedia

De ondertitel zegt meer over het boek dan de titel: dit is geen overzicht van ontsluitingstechnieken voor multimedia of kunstwerken. Veeleer is het een betoog om aan te tonen dat indexing bij dergelijke werken anders en problematischer is dan bij geschreven werken. Klassieke instrumenten schieten te kort omdat ze ervan uitgaan dat communicatie een eenvoudig proces is, aldus de auteurs. Zij doen een uitvoerig beroep op de

semiotiek in een poging inzicht te verschaffen in de complexiteit van het communicatieproces. Een beetje vreemd is dat ze daarbij lang stilstaan bij klassiekers, zoals De Saussure, Peirce en Shannon en Weaver, die als pioniers meer aandacht hadden voor een zo eenvoudig mogelijke voorstelling dan voor die complexiteit. Ook zoeken de auteurs hun heil begrijpelijkerwijs in het postmodernisme, want die richting heeft immers alle aandacht voor de veelheid van interpretatiemogelijkheden.

Eerst in de helft van het boek komen concrete ontsluitingsinstrumenten voor multimedia aan bod: de *Art and Architecture Thesaurus* (AAT), de *Iconclass* van Henri van de Waal en de *Library of Congress Thesaurus for Graphic Materials I, Subject Terms* (TGM I). Daarna worden heel uitvoerig enkele werken geanalyseerd: schilderwerken, foto's, een muziekopname, een hoorspel, een stomme film. De auteurs doen ook een poging om ze te beschrijven met de AAT, *Iconclass* of *TGM I*, met als voorspelbaar resultaat dat deze instrumenten te kort schieten om de complexiteit ervan te vatten.

Vernieuwing in wetenschappelijke en technische bibliotheken

Bibliotheken die zich richten op een wetenschappelijk en technisch geïnteresseerd publiek voelen de gevolgen van de massale digitalisering van informatie het duidelijkst. In dit boek staan een 25-tal casestudies van zulke bibliotheken uit de VS die op de toppen van hun tenen staan om toch nog een rol te spelen voor hun publiek en niet af te glijden naar een archief of museum voor wetenschappelijke literatuur.

De verhalen zijn divers: soms gaat het over zeer kleine bibliotheken, soms over hele grote.

Enkele keren lezen we hoe door centralisatie een betere service werd bereikt en een andere keer net het tegenovergestelde, namelijk hoe decentralisatie de documentatie tot bij de gebruiker bracht. Soms bestaat het publiek uit toponderzoekers, soms uit undergraduates... Veel aandacht is er uiteraard voor allerlei aspecten van digitale-informatievoorziening: het opzetten van een repository van eigen uitgaven, de evolutie naar elektronische tijdschriften, de problemen rond licenties op elektronische archieven...

Zowat in de helft van het boek staan enkele verslagen over bibliotheken die op zich niet zoveel betekenen. De auteurs weten dit ook wel, maar hun verhaal is wellicht meer bedoeld voor hun oversten dan voor vakgenoten. Gelukkig

zijn er voldoende bijdragen die echt wel doen wat de editors beloven: aantonen hoe wetenschappelijke en technische bibliotheken (in de VS) voorlopers zijn op het gebied van vernieuwing van bibliotheken. Eén artikel, dat van Richard P. Widdicombe van de Stevens Institute Library heeft mij in dit opzicht bijzonder getroffen, al van bij de pakkende eerste zin: "In 1993, the Stevens Library stopped subscribing to all journals." Eén constante doorheen alle bijdragen: er zijn blijkbaar voldoende kapitaalkrachtige personen in de VS die grote fondsen op tafel leggen om bibliotheekvoorzieningen te sponsoren, ook als het niet gaat om het optrekken van een nieuw gebouw, waaraan ze hun naam kunnen geven.

Alle bijdragen dateren van 2003-2004. Het zou interessant zijn om over een paar jaar te kunnen zien wat er geworden is van de vele initiatieven die hier beschreven worden, of ze stand gehouden hebben dan wel of ze het hebben moeten afleggen tegen het commerciële digitaliseringsgeweld.

Innovations in science and technology libraries / William Miller, Rita M. Pellen (eds.). - Binghamton: Haworth, 2004. - 448 p. ISBN 0-7890-2365-2

Piet De Keyser, coördinator hogeschoolbibliotheken
Katholieke Hogeschool Leuven
piet.de.keyser@khleuven.be

Kennismanagement

De recente ontwikkelingen op het vlak van communicatie, technologie en internet hebben ervoor gezorgd dat burgers en organisaties steeds meer overspoeld worden door informatie in allerlei vormen. De behoefte aan een instrumentarium om die informatie vakkundig te beheren, wordt dan ook steeds groter. Ook de nood én het gebrek aan professionelen die zich bezighouden met deze materie laten zich meer en meer voelen. Deze fenomenen zijn niet onopgemerkt voorbijgegaan aan de auteur van *Knowledge management: cultivating knowledge professionals*. Hij slaagt erin de lezer stapsgewijs vertrouwd te maken met de belangrijkste kernprincipes van kennismanagement.

Dit alles klinkt veelbelovend, maar waar gaat dit boek nu concreet over? Het eerste hoofdstuk dompelt de lezer onder in de beknopte geschiedenis van de kenniseconomie en de gevolgen van deze evolutie. Hoofdstuk twee confronteert hem met de complexiteit van het begrip 'kennis' en van het managementproces dat daaruit voortvloeit. De auteur onderscheidt verschillende soorten 'kennis'. Zo is het gemakkelijker om de 'know-how' en de 'know-who' van een organisatie in kaart te brengen dan om de 'verborgen kennis' in de vorm van vaardigheden en competenties op te sporen.

'Intellectual capital', de titel van het derde hoofdstuk, staat voor de bruikbare kennis in een onderneming of organisatie. We denken aan vaardigheden en competenties van personeelsleden, informatie over klanten, leveranciers... die niet gemakkelijk te meten zijn. Vandaar enige toelichting bij meetmethodes die een uitkomst kunnen bieden.

Dat het bij het beheer van kennis niet alleen gaat om technologie, wordt duidelijk in hoofdstuk vier. Ook licht de auteur het belangrijkste verschil toe tussen informatie- en kennismanagement.

Hoofdstuk vijf tot acht behandelen de belangrijkste componenten van het succesvol beheren van kennis: hoe 'verborgen' kennis delen met anderen in de organisatie, hoe een cultuur creëren die mensen aanzet tot het uitwisselen van kennis...? 'Communities of practice' zijn daarbij uitermate belangrijk. Dat zijn groepjes mensen binnen de organisatie of onderneming die zich buigen over één probleem of één bepaalde materie. Discussies zijn ideale gelegenheden om 'verborgen informatie' uit te wisselen.

Het laatste hoofdstuk spitst zich toe op het huidige debat rond de evolutie van informatieprofessionals tot heuse kennismanagers. Gezien kennis meer en meer een strategische factor wordt, is het noodzakelijk dat er meer inzicht komt in de verschillende processen van kennisbeheer én dat iemand zich daar full time aan gaat wijden. Hoe deze professional er precies moet uitzien, wordt duidelijk in een overzichtstabel van de belangrijkste vaardigheden en competenties van de kennisbeheerder. Wie meteen concreet aan de slag wil kan zich inschrijven aan één van de universiteiten die aan het einde van dit boek voorgesteld worden.

Nog even meegeven dat dit boek het vooral moet hebben van de overzichtelijke grafieken en tabellen. Waar de tekst soms vaag blijft, werken illustraties en voorbeelden verhelderend. Jammer is wel dat die voorbeelden uit een Amerikaanse context gegrepen zijn. Ook binnen de instituten die een kennismanagement opleiding aanbieden is er weinig op Europees niveau te bespeuren.

Knowledge management: cultivating knowledge professionals / Suliman al-Hawamdeh. - Oxford- New Hampshire: Chandos Publishing, 2003. - xvii + 222 p. - ISBN 1-84334-037-2

Karolien Selhorst
selhorst.karolien@telenet.be

